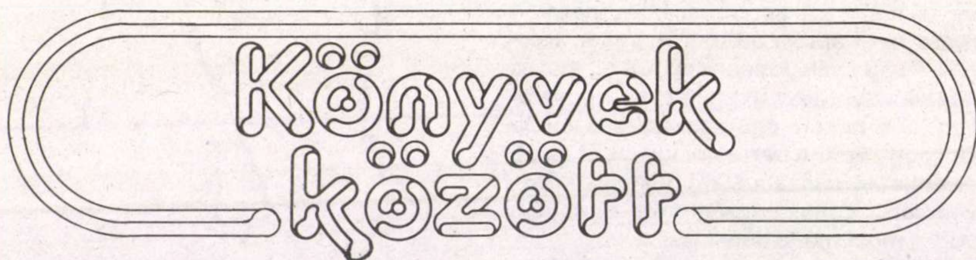
ezt rejti a kölcsön-csigaházba. Így éli le az életét. Amikor a könyvben lerajzoltam, azért rajzoltam külön, hogy jobban lássátok az összefüggést. Van Jónás és van csigaház, ámde szorosan összetartoznak.

— *Hogyan jött az ötlet a könyv megírásához?*

— A természet hangjára, eltéphetetlen kapcsolataira szeretném felhívni a figyelmeteket. Jónás és az ő kis világa, amit a házával együtt magával hordoz, egy kicsi élettér, ami a szoros életközösséget példázza. A remeterák és a házán élő aktínia a klasszikus példa az összetartozásra minden biológiakönyvben. Amikor Jónás a tengerparti rózsát viszi a hátán, módot ad neki a helyváltoztatásra, lehetőséget az élelemszerzésre. A rózsa meghálálja ezt. Csalánkarjaival minden veszedelemtől megvédi „gazdáját". Ugyanakkor Jónás hálája jeléül eteti a rózsát. A tengeri rózsa a kövekről szinte letéphetetlen. Jónás azonban minden nehézség nélkül költözteti egyik házról a másikra. De ezt csak Jónás teheti meg. Évmilliók teltek el, amíg mindketten megtanulták, hogy számukra ez a életközösség nélkülözhetetlen. A természet csodálatos, egységes egész. Nem szabad belenyúlni. Nemcsak rombolólag, de még „jóságból" sem! Ha hazavisztek egy állatkát és nincs meg a megfelelő élettere, akkor nem csak annak az állatkának ártottatok, hanem annak a közösségnek kis, amelyből kiszakították, melynek nemcsak szolgája, de éltetője is volt.

Valamennyien éreztük, megértettük a könyv mondanivalóját. Jónás története bebizonyította: egy csepp vízben is mennyi élet, mennyi kis élőlény található. A mi feladatunk, hogy ne csak egy cseppet hagyjunk meg a tengerből, a rengeteg állat otthonából tisztán és érintetlenül.

NAGY GERGELY tanuló
(Szeged)

MELYIKET AZ ÖT KÖZÜL?

Mostanában gyakran eszembe jut az a kicsi könyvtár, ahol gyerekkoromban hosszú-hosszú délutánokat voltam képes eltölteni, amíg végre valahára kiválasztottam azt az öt-hat kötetet, amely valamilyen oknál fogva ígéretesnek tűnt nekem, amelyeket – mint valami hadizsákmányt, győztes-boldogan, izgatottan és elégedetten cipeltem haza. Az egyiknek jól ismertem az íróját, a másiknak sokat ígérő volt a címe, a harmadikban izgalmas illusztrációkat fedeztem fel. Kéthetente megfordultam abban a szűk, rendetlen kis könyvtárban, amely éveken át a második otthonom volt...

Ma, amikor felnőtt fejjel is sok gyerekkönyvet, ifjúsági regényt és ismeretterjesztő művet olvasok el, felötlik bennem a kérdés, vajon gyerekként – ott, abban az otthonos, minden

szögletében ismerős kis helyiségben kézbe véve, elöl-hátul szemrevételezve, elolvasásra méltónak ítélném-e azokat a könyveket, amelyeket a Móra Kiadó az utóbbi hónapokban jelentetett meg a tizenéves olvasóknak. A Delfin Könyvek sorozata már az én gyerekkorombban is létezett, és biztosan örültem volna egy olyan kötetnek, mint amilyen a **SZIGETI VESZEDELEM**. Ilyen című eposzt 1644-ben írt gróf Zrínyi Miklós, aki nemcsak kiváló költő, hanem jeles hadvezér és tehetséges politikai író is volt. Ez a költő-hadvezér-politikus dédunokája volt annak a Zrínyi Miklósnak, aki 1566-ban hősiesen védte Szigetvárt a törökökkel szemben, míg végül hősi halált halt vitézeivel együtt.

Nos, ezt a régies, felnőtteknek is nehezen olvasható epikus költeményt „a nagy mesemondó", Benedek Elek átültette korszerűbb, XX. századi nyelvre, megőrizve az eredeti, barokk hősköltemény minden egyes fontos epizódját, hangulatát és mondandóját – énekről énekre haladva, gyakran idézve is a nagyszerű, XVII. századi alkotásból. Benedek Elek olyasféle munkát végzett, mint előtte a Lamb-testvérek, akik Shakespeare drámáit költötték át elbeszélésekké, vagy utána Szabó Árpád, aki az Iliász és az Odüsszeia meséjével ismertette meg a gyerekolvasókat, akik még nem érthetik, nem élvezhetik eredetiben ezeket a világirodalmi remekeket. Remélhetőleg a Benedek-féle Zrínyiász olvasói közül mind többen meg fognak ismerkedni majd a zseniális alapművel is.

Mint említettem, az ember gyakran választ olvasnivalót a szerző neve alapján. Ha Lipták Gábor-kötet akad a kezünkbe, rögtön tudjuk, mire számíthatunk. A szerző különféle hazai tájegységek regéit, érdekes történeti eseményeit dolgozta fel elbeszélések formájában. **A MISKOLCI KALMÁR** című posztumusz kötetében három izgalmas történetet talál az olvasó. A népszerű ifjúsági író – mint a cím is mutatja – ezúttal Észak-Magyarországra kalauzol el bennünket. Az első rész egy talpraesett, talpig becsületes, görög származású kereskedőifjúról szól, aki rablókkal szembeszállva szerzi vissza szerelmese vagyonát. A második elbeszélés színtere a történelmi tanulmányainkból jól ismert Sárospatak, ahol egy betegeskedő fazekasmester készíti utolsó remekét. A harmadik rész főhőse egy ugyancsak fiatal ötvös, aki művésze szakmájának, mégsem akarják felvenni a céhbe, mert egykori mesterének bűne őt is beárnyékolja. Azért élvezetes olvasmányok ezek, mert régi hétköznapokat, érdekes mesterségeket elevenít föl bennük Lipták Gábor, a kultúrhistóriai kulisszák között pedig hús-vér, szenvedő, szerelmes, hitükben, hivatásukban kitartó, példamutató emberek mozognak.

Merőben más a Delfin-sorozat másik újdonsága; Juan Martin Munoz spanyol szerző két humoros kalandregényét, jobban mondva paródiáját, sőt blődlijét olvashatjuk egy kötetben. A **KULLANCS, A KALÓZ KAPITÁNY** és a **BÉNI BARÁT MEG A CSACSI** üdítő, kacagtató olvasmány, nélkülözhetetlen humorforrás a sok-sok komoly, megható és felemelő mű között. Ugye elevenen él bennetek Stevenson vagy Salgari kalóztörténetének számos izgalmas részlete? Mert hogy az tudja csak igazán élvezni, végigkacagni a „vad, agyafúrt, mindenre kész kalóz", a rettenthetetlen Kullancs történetét, aki már olvasott legalább egy „igazi" kalózregényt. Itt Kullancsot úgy teszik meg kalózkapitánynak, hogy előtte még sohasem látott hajót belülről, különben sem tud úszni, mi több, egyszerűen szédül bármilyen hajón. De hát ez egy olyan hajó, ahol paprikával, illetve hintőporral tüzelnek az ágyúkból. Nem kevésbé fergeteges a humora a második résznek, amelyben egy mokány, pirospozsgás, fölöttébb jámbor szerzetes kalamajkáit élvezhetjük. Béni testvér, finoman szólva kétbalkezes, azaz mindent fordítva csinál, mégis szeretik őt szerzetestársai, egyszerűségéért és ártatlanságáért. A végén még az ellenőrző atya is hatása alá kerül a Szent Ferenc által jótékonyan támogatott együgyű barát lélekfelszabadító hatásának...

A XVIII. századi Spanyolországból „ugorjunk" egyenest napjaink Magyarországába – egy mai kamaszregény segítségével! Nagy Katalin **SZÍV A KERÍTÉSEN** című kötete a tizenévesek népszerű Pöttyös-sorozatában látott napvilágot. Ebben a könyvecskében egy jópofa, meglehetősen művelt és szimpatikus srác, egy hetedikes fiú titkos feljegyzéseit ismerhetjük meg, amint beszámol egy filmezés legérdekesebb eseményeiről, majd arról,

hogyan vendégeskedett szerelmének, egy bizonyos Vikinek a családjánál, falun. A derűs és elgondolkodtató történet magában hordozza mindazokat az erényeket, amelyeket Nagy Katalin korábbi műveiben (Vakarcs, Tűrhető Lajos, A világ legrosszabb gyereke) oly nagyra értékelhettünk.

Szó volt már múltról, jelenről – nem maradhat ki könyvszemlénkből „a jövő", azaz a fantasztikus regény műfaja sem. László Endre Szíriusz-sorozatának újabb epizódjában (a XXV. században és Hold Államban) a Négyek Tanácsa (régi ismerőseitek: Liuna, Berci, Pierre és Pinton) ezúttal is fölöttébb rejtélyes ügyben nyomoz. Mit gondoltok, valóság-e vagy látomás a holdbéli ősember? Miféle titokra derítenek fényt az ifjú nyomozók a **SZIRIUSZ ÉS AZ ŐSEMBER** című kötetben?

Varietas delectat – azaz: a változatosság gyönyörködtet, állítja a régi latin szólás. Bizonyosan érvényes ez a bölcs megfogalmazás az olvasásra. Különféle könyvekről ejtettem szót írásomban – kíváncsi vagyok, vajon az öt közül ezek után melyiket (vagy inkább melyeket) viszitek haza elolvasni a ti megszokott kis könyvtáratokból.

Cs. A.

A *Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó* könyvei az 1989. évi gyermekkönyvhéten *(december 1–8.)*

Benedek Elek: **Magyar mese- és mondavilág III. A tűzmadár;** ***Denise, Burt:*** **Nem vagyok MACKÓ!;** ***Hauff, Wilhelm:*** **A szarvastallér legendája; 366 és egy tucat mese;** ***Kékes Tóbiás:*** **Papírjátékok (2.), (Hobbi);** ***Kipling, Rudyard:*** **A magányosan sétáló macska;** ***Kormos István:*** **A pöttyös zöld lovacska (Első könyvem);** ***Laferrére–Ponty–Tardy:*** **Volt egyszer egy Leonardo da Vinci;** ***Páli Judit–Forgács Balázs:*** **Kukucs 4–5., 5–7.;** ***Rónaszegi Miklós:*** **Kartal utolsó kalandja; A táltos kanca és a libapásztorlány;** ***Tersánszky Józsi Jenő:*** **Paprikás, a buta nyúl (Iciri-piciri).**

Barátom, a könyv

A Móra Ferenc Könyvkiadó és a Kincskereső Szerkesztősége olvasópályázatot hirdet *Barátom, a könyv* címmel.

Két-három gépelt oldalnak megfelelő terjedelemben írjatok első nagy könyvélményetekről, az első, máig emlékezetes találkozásról kedvenc könyvetek főhősével. Okoljátok meg, miért éppen ez a könyv tetszett, a főhős milyen tulajdonságaival lopta be magát a szívetekbe. Azt is megírhatjátok, milyen témájú könyvet vártok a mai íróktól. Egyúttal számoljatok be arról is, hogyan gyűjtitek a könyveket kis „házi" könyvtáratokba, milyen könyvvásárlási élményetek volt, tagjai vagytok-e a Móra Könyvklubnak.

Egy vagy több illusztrációt is készíthettek kedvenc könyvetekhez, a rajzokkal külön fődíjakat, jutalmakat lehet nyerni.

Vegyetek részt minél többen pályázatunkon, hisz ezzel is tovább gyarapíthatjátok könyvtáratokat!

D í j a k: 500–300–200 forintos könyvjutalmak; továbbá egy éves előfizetések a Kincskeresőre. A legjobb ismertetésekből és a legjobb rajzokból a Kincskereső *Könyvek között* rovatában is közlünk.

Beküldési határidő: 1990. február 15.

Eredményhirdetés a Kincskereső májusi számában.